

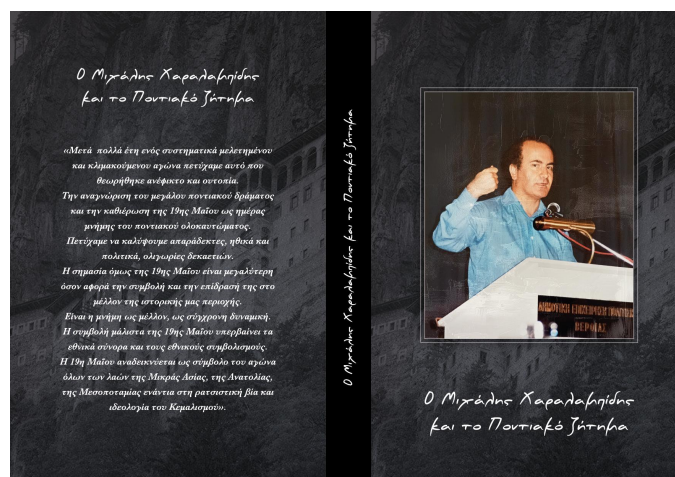
Дорогие друзья,

Прилагается статья ведущего греческого историка **Феофаниса Малкидиса**, специалиста и борца за признание Геноцида греков Востока, на тему **«Μιχάλις Χαραλαμπίδης и Понтийский вопрос»**. (информация на греческом и в переводе -google translation- на русском языках).

Θεοφάνης Μαλκίδης, Διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης και το Ποντιακό ζήτημα !!!

Εισαγωγή- επιμέλεια : Θεοφάνης Μαλκίδης

Έκδοση: Πολιτιστικός Σύλλογος Πατρίδας Ημαθίας «Ευστάθιος Χωραφάς», με τη στήριξη του Δήμου Βέροιας και της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος. Βέροια 2026.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης (Αλεξανδρούπολη 1951- Αθήνα 2024), σπούδασε πολιτικές και οικονομικές επιστήμες, καθώς και κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης. Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας διωκόμενος διέφυγε παράνομα στην Ιταλία και συμμετείχε στην επταμελή ομάδα που συνέγραψε την ιδρυτική διακήρυξη του ΠΑΣΟΚ της 3ης του Σεπτέμβρη στο Μόναχο της Γερμανίας τον Αύγουστο του 1974. Ήταν μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ από το 1977 έως το 1999, όταν λόγω σοβαρών πολιτικών διαφωνιών αποχώρησε από το ΠΑΣΟΚ και ίδρυσε τη «Δημοκρατική Περιφερειακή Ένωση». Ήταν μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Διεθνούς Ένωσης για τα Δικαιώματα και την Απελευθέρωση των Λαών, διεθνούς μη κυβερνητικής οργάνωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρισμένης από τον ΟΗΕ. Το 1994, το Ελληνικό Κοινοβούλιο υιοθέτησε την πρότασή του για την αναγνώριση της 19ης Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας. Έγραψε πολλά βιβλία καταθέτοντας την άποψή του γύρω από κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα, όπως επίσης, γύρω από την ιστορία, τον πολιτισμό, και τον πολιτικό αγώνα του Ποντιακού Ελληνισμού.

Με το βιβλίο του **«Το Ποντιακό ζήτημα σήμερα», το οποίο τυπώθηκε στην Αθήνα (πρώτη έκδοση Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών 1988, δεύτερη έκδοση Γόρδιος 1992, έβδομη έκδοση Στράβων 2014)** ο Μ.Χ., εισάγει για πρώτη φορά στην Ελλάδα και τον πλανήτη, αυτό που τώρα όλοι (πλέον) γνωρίζουν αναδεικνύοντας ένα μείζον θέμα για τον Ελληνισμό, την Τουρκία, τη διεθνή κοινότητα. Η εισήγηση του Μ.Χ., στο Β΄ Παγκόσμιο Συνέδριο του Ποντιακού Ελληνισμού (Θεσσαλονίκη 1988), ανέδειξε το ζήτημα της

Γενοκτονίας και της υιοθέτησης της 19^{ης} Μαΐου ως ημέρας μνήμης καθώς και της δημιουργίας της νέας πόλης Ρωμανίας στη Θράκη, ζητήματα τα οποία καθόρισαν και ένα μεγάλο μέρος της δραστηριότητας του στην Ελλάδα και παγκοσμίως και ήταν απαρχή για τις αναγνωρίσεις, τις παρεμβάσεις σε διεθνείς οργανισμούς, τα συνέδρια και τις εκδηλώσεις σε όλον τον κόσμο.

«Το κείμενο-μελέτη που στην αρχική του μορφή αποτέλεσε εισήγηση στο δεύτερο παγκόσμιο ποντιακό συνέδριο –Θεσσαλονίκη. Αύγουστος 1988– διαμορφώθηκε σ’ αυτές τις συνθήκες άγνοιας του ποντιακού ζητήματος και πολιτικής ολιγωρίας για την προσέγγιση και τον προσδιορισμό του. Ειδικότερα συντάχθηκε σε μια κρίσιμη μεταβατική περίοδο, όπου οι μνήμες, οι διηγήσεις, η μετάδοση της γλώσσας από τις προηγούμενες στις νέες γενιές των Ποντίων εξαντλούνται και τα πολιτιστικά στοιχεία, το τραγούδι, ο χορός, το θέατρο, η μουσική, δεν επαρκούν από μόνα τους να διατηρήσουν και να αναπτύξουν την ποντιακή συνείδηση και ταυτότητα....Η προσδοκία μου –φορτισμένη ηθικά και διανοητικά από την ολιγωρία δεκαετιών– ήταν να φέρω το ποντιακό ζήτημα στο χώρο της έρευνας και της πολιτικής, ανοίγοντας τα πεδία τόσο της ερευνητικής εμβάθυνσης διαφόρων διαστάσεών του, όσο και του πολιτικού αγώνα». (Χαραλαμπίδης, Μ. *Το Ποντιακό ζήτημα σήμερα*. Αθήνα: α΄ έκδοση Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών 1990, σ.12).

Γνωρίζοντας ότι είναι πολύ δύσκολο να αποτυπωθεί ο μοναδικός λόγος, το σπουδαίο έργο, η κληρονομιά του Μ.Χ., η παρούσα έκδοση αναδεικνύει τα βασικά κείμενα του ανθρώπου, του φίλου και συναθλητή, όπως έλεγε και ο ίδιος, που καθόρισαν το Ποντιακό Ζήτημα.

Η παρούσα έκδοση (όπως και η εκδήλωση στη μνήμη του) συνάντησε τη σύμφωνη γνώμη του Πολιτιστικού Συλλόγου Πατρίδας Ημαθίας «Ευστάθιος Χωραφάς», καθώς και των υπόλοιπων φορέων, όπως ο Δήμος Βέροιας και η Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος, οι οποίοι στήριξαν την πρωτοβουλία.

Η έκδοση, εκτός από την εισαγωγή στο βίο και το έργο του Μ.Χ., περιλαμβάνει σημαντικά κείμενά του για τον Πόντο, «Η Γενοκτονία των Ποντίων, αίτια της εξόδου και της Διασποράς τους», «Θα χτίσουμε μία πόλη», «Η σημασία της 19ης Μαΐου ως ημέρας μνήμης της Ποντιακής γενοκτονίας», «Η γυναίκα στην Ποντιακή Γενοκτονία», «Ούτε Σκύλα ούτε Χάρυβδη - Πολυκεντρική Ανατολία», ενώ στο Παράρτημα έχει συμπεριληφθεί η εισηγητική έκθεση (η οποία γράφτηκε από τον ίδιο) για το νομοσχέδιο για την 19^η Μαΐου που έγινε νόμος του κράτους το 1994 .

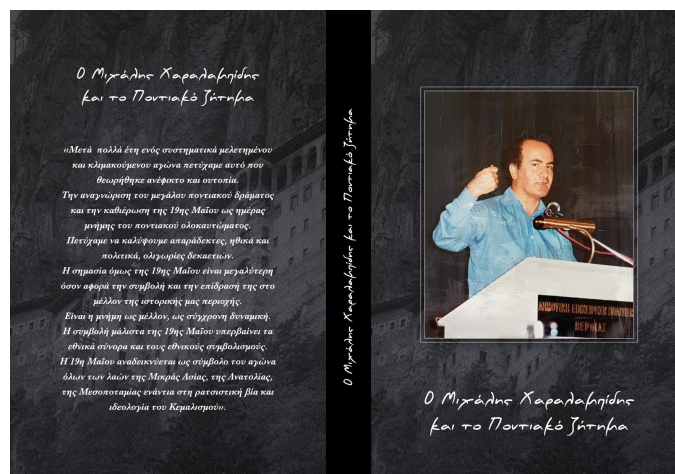
Η επιλογή των συγκεκριμένων κειμένων στο βιβλίο έγινε με γνώμονα την αξία των ιδεών του Μ.Χ., και αποτελεί προσπάθεια για να γίνει (και μ’ αυτόν τον τρόπο) γνωστό το έργο του, για να (επ)κοινωνηθεί ευρύτερα και ιδιαίτερα στις νέες γενιές ο πρωτοποριακός λόγος του, η σημαντική γραφή του, η συνεχής πράξη του, η ανιδιοτελής πολιτική, κοινωνική και η επιστημονική του προσφορά.

Η έκδοση αυτή όπως και κάθε πρωτοβουλία που αφορά τη μνήμη του και την ανάδειξη του έργου του, σε ένα πλαίσιο σεβασμού και αξιοπρέπειας της μνήμης του και της προσωπικότητάς του, συνοδεύεται με την ευχή να αποτελέσει αρχή και συνέχεια και για ανάλογα έργα στο μέλλον. Έργα, εύχομαι, αντίστοιχα όσων μεγάλων, σπουδαίων και ωραίων μας προσέφερε απλόχερα ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης: Ιδέες, Ανιδιοτέλεια, Παραγωγή, Δημιουργία, Κάλλος, Προσφορά, Επιμονή, Εντιμότητα, Ήθος, Φιλία, Πίστη, Αξιοπρέπεια, Θάρρος, Ανδρεία, Υπομονή, Πολιτική, Αγάπη, Ελληνισμός.

Феофанис Малкидис. Профессор Университета Пантейон.

Μιχαλίσ Χαραλαμπίδης и Понтийский вопрос !!!

Введение (редактор: Теофанис Малкидис)

Опубликовано: Культурным объединением Патридас Иматия «Эфстатиос Хорафас » при поддержке муниципалитета Верии и Пампонтинской федерации Греции. Верия, 2026.

Μιχαλiς Χαραλαμβιδiς (Αλεξανδρουπόλi, 1951 — Αφiνις, 2024) ιζυχαλ πολιτολογιου, οικονομικυ και σοσιολογιου в Римском университете. Во время диктатуры, подвергаясь преследованиям, он незаконно бежал в Италию и участвовал в работе группы из семи человек, разработавшей учредительную декларацию ПАСОК от 3 сентября 1974 года в Мюнхене, Германия. С 1977 по 1999 год он был членом Центрального комитета и Исполнительного бюро ПАСОК, после чего из-за серьезных политических разногласий покинул ПАСОК и основал «Демократический региональный союз». Он был членом Исполнительного комитета Международного союза за права и освобождение народов, международной неправительственной организации по правам человека, признанной ООН. В 1994 году греческий парламент принял его предложение признать 19 мая Днем памяти жертв геноцида. Он написал множество книг, в которых изложил свои взгляды на социальные и политические вопросы, а также на историю, культуру и политическую борьбу понтийского эллинизма.

В своей книге **«Ποντιακiα πρόβλημα σήμερα», ιζανδαννi в Αφiνις (πiρвое ιζданιe: Φонд средιζемноморских ιςследований, 1988 г., второе ιζданιe: Гордиос, 1992 г., седьмое ιζданιe: Страбон, 2014 г.)**, Μ.Χ. впервые знакомит Грецию и весь мир с тем, что теперь известно всем, освещая важнейшую проблему для эллинизма, Турции и международного сообщества. Выступление Μ.Χ. на 2-м Всемирном конгрессе понтийского эллинизма (Салоники, 1988 г.) осветило проблему

геноцида и принятие 19 мая ^{в качестве} дня памяти, а также создание нового города Румынии во Фракии – вопросы, которые во многом определили его деятельность в Греции и во всем мире и положили начало признанию его заслуг, участию в международных организациях, конференциях и мероприятиях по всему миру.

«Текстовое исследование, первоначально представлявшее собой презентацию на второй Всемирной Понтийской конференции в Салониках в августе 1988 года, было создано в условиях незнания понтийской проблемы и политической халатности в её изучении и определении. В частности, оно было написано в критический переходный период, когда воспоминания, истории, передача языка от предыдущих поколений понтийцев исчерпаны, а культурные элементы — песня, танец, театр, музыка — сами по себе недостаточны для поддержания и развития понтийского самосознания и идентичности... Моё ожидание — морально и интеллектуально заряженное десятилетиями халатности — заключалось в том, чтобы вывести понтийский вопрос в сферу исследований и политики, открыв поля как для углубления исследований его различных аспектов, так и для политической борьбы». (Хараламбидес, М. *Понтийский вопрос сегодня*. Афины: 1-е издание, Фонд средиземноморских исследований, 1990, с. 12).

Понимая, насколько сложно передать уникальные слова, великий труд и наследие М.К., данное издание освещает ключевые тексты этого человека, друга и товарища по спорту, как он сам говорил, определившего Понтийский вопрос.

Данная публикация (а также мероприятие в его память) получила одобрение Культурного объединения Патридас Иматия «Эфстатиос Хорафас», а также других организаций, таких как муниципалитет Верии и Пампонтийская федерация Греции, которые поддержали эту инициативу.

В издание, помимо введения, посвященного жизни и творчеству М.Х., включены его важные тексты о Понте: «Геноцид понтийцев, причины их исхода и рассеяния», «Мы построим город», «Значение 19 мая как дня памяти о геноциде в Понте», «Женщина в геноциде в Понте», « Ни Сцилла, ни Харибда — полицентрическая Анатолия ». В приложении содержится вступительный доклад (написанный им) к законопроекту от 19 мая, ^{который} стал законом штата в 1994 году.

Отбор отдельных текстов для книги был сделан на основе ценности идей М.К. и представляет собой попытку сделать его работы известными (и таким образом) донести его новаторские взгляды, важные труды, непрерывную деятельность, бескорыстный политический, социальный и научный вклад более широко и особенно до новых поколений.

Эта публикация, как и любая инициатива, посвященная его памяти и популяризации его творчества, в контексте уважения и достоинства его

памяти и личности, сопровождается пожеланием, чтобы она стала началом и продолжением подобных работ в будущем. Работы, я надеюсь, будут соответствовать тем великим, важным и прекрасным вещам, которые Михалис Хараламбидес щедро нам подарил: идеи, бескорыстие, творчество, созидание, красота, жертвенность, настойчивость, честность, этика, дружба, вера, достоинство, мужество, храбрость, терпение, политика, любовь, эллинизм.

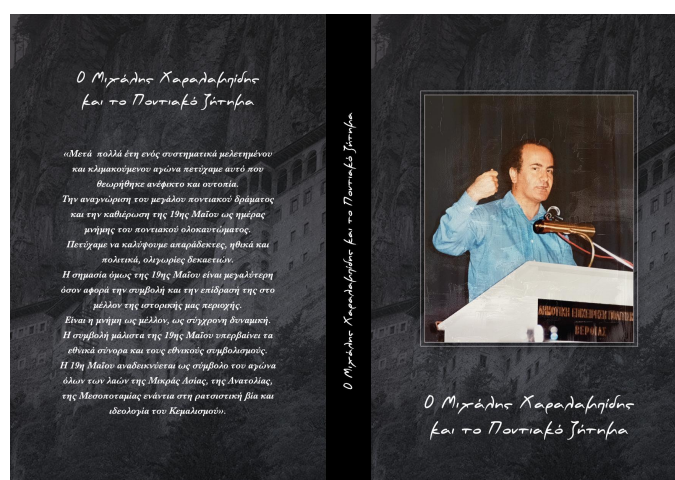
Αγαπητοί φίλοι,

Παρατίθεται άρθρο του διακεκριμένου Έλληνα ιστορικού **Θεοφάνη Μαλκίδη**, γνωστού μαχητή για το ζήτημα μας αναγνώρισης μας Γενοκτονίας των Ελλήνων μας Ανατολής, με θέμα **«Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης και το Ποντιακό ζήτημα»**.

Θεοφάνης Μαλκίδης, Διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης και το Ποντιακό ζήτημα !!!

Εισαγωγή- επιμέλεια : Θεοφάνης Μαλκίδης

Έκδοση: Πολιτιστικός Σύλλογος Πατρίδας Ημαθίας «Ευστάθιος Χωραφάς», με τη στήριξη του Δήμου Βέροιας και της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος. Βέροια 2026.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης (Αλεξανδρούπολη 1951- Αθήνα 2024), σπούδασε πολιτικές και οικονομικές επιστήμες, καθώς και κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης. Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας διωκόμενος

διέφυγε παράνομα στην Ιταλία και συμμετείχε στην επταμελή ομάδα που συνέγραψε την ιδρυτική διακήρυξη του ΠΑΣΟΚ της 3ης του Σεπτεμβρίου στο Μόναχο της Γερμανίας τον Αύγουστο του 1974. Ήταν μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ από το 1977 έως το 1999, όταν λόγω σοβαρών πολιτικών διαφωνιών αποχώρησε από το ΠΑΣΟΚ και ίδρυσε τη «Δημοκρατική Περιφερειακή Ένωση». Ήταν μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Διεθνούς Ένωσης για τα Δικαιώματα και την Απελευθέρωση των Λαών, διεθνούς μη κυβερνητικής οργάνωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρισμένης από τον ΟΗΕ. Το 1994, το Ελληνικό Κοινοβούλιο υιοθέτησε την πρότασή του για την αναγνώριση της 19ης Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας. Έγραψε πολλά βιβλία καταθέτοντας την άποψή του γύρω από κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα, όπως επίσης, γύρω από την ιστορία, τον πολιτισμό, και τον πολιτικό αγώνα του Ποντιακού Ελληνισμού.

Με το βιβλίο του «Το Ποντιακό ζήτημα σήμερα», το οποίο τυπώθηκε στην Αθήνα (πρώτη έκδοση Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών 1988, δεύτερη έκδοση Γόρδιος 1992, έβδομη έκδοση Στράβων 2014) ο Μ.Χ., εισάγει για πρώτη φορά στην Ελλάδα και τον πλανήτη, αυτό που τώρα όλοι (πλέον) γνωρίζουν αναδεικνύοντας ένα μείζον θέμα για τον Ελληνισμό, την Τουρκία, τη διεθνή κοινότητα. Η εισήγηση του Μ.Χ., στο Β΄ Παγκόσμιο Συνέδριο του Ποντιακού Ελληνισμού (Θεσσαλονίκη 1988), ανέδειξε το ζήτημα της Γενοκτονίας και της υιοθέτησης της 19^{ης} Μαΐου ως ημέρας μνήμης καθώς και της δημιουργίας της νέας πόλης Ρωμανίας στη Θράκη, ζητήματα τα οποία καθόρισαν και ένα μεγάλο μέρος της δραστηριότητας του στην Ελλάδα και παγκοσμίως και ήταν απαραίτητα για τις αναγνωρίσεις, τις παρεμβάσεις σε διεθνείς οργανισμούς, τα συνέδρια και τις εκδηλώσεις σε όλον τον κόσμο.

«Το κείμενο-μελέτη που στην αρχική του μορφή αποτέλεσε εισήγηση στο δεύτερο παγκόσμιο ποντιακό συνέδριο –Θεσσαλονίκη. Αύγουστος 1988– διαμορφώθηκε σ’ αυτές τις συνθήκες άγνοιας του ποντιακού ζητήματος και πολιτικής ολιγωρίας για την προσέγγιση και τον προσδιορισμό του. Ειδικότερα συντάχθηκε σε μια κρίσιμη μεταβατική περίοδο, όπου οι μνήμες, οι διηγήσεις, η μετάδοση της γλώσσας από τις προηγούμενες στις νέες γενιές των Ποντίων εξαντλούνται και τα πολιτιστικά στοιχεία, το τραγούδι, ο χορός, το θέατρο, η μουσική, δεν επαρκούν από μόνα τους να διατηρήσουν και να αναπτύξουν την ποντιακή συνείδηση και ταυτότητα....Η προσδοκία μου –φορτισμένη ηθικά και διανοητικά από την ολιγωρία δεκαετιών– ήταν να φέρω το ποντιακό ζήτημα στο χώρο της έρευνας και της πολιτικής, ανοίγοντας τα πεδία τόσο της ερευνητικής εμβάθυνσης διαφόρων διαστάσεών του, όσο και του πολιτικού αγώνα». (Χαραλαμπίδης, Μ. *Το Ποντιακό ζήτημα σήμερα*. Αθήνα: α΄ έκδοση Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών 1990, σ.12).

Γνωρίζοντας ότι είναι πολύ δύσκολο να αποτυπωθεί ο μοναδικός λόγος, το σπουδαίο έργο, η κληρονομιά του Μ.Χ., η παρούσα έκδοση αναδεικνύει τα

βασικά κείμενα του ανθρώπου, του φίλου και συναθλητή, όπως έλεγε και ο ίδιος, που καθόρισαν το Ποντιακό Ζήτημα.

Η παρούσα έκδοση (όπως και η εκδήλωση στη μνήμη του) συνάντησε τη σύμφωνη γνώμη του Πολιτιστικού Συλλόγου Πατρίδας Ημαθίας «Ευστάθιος Χωραφάς», καθώς και των υπόλοιπων φορέων, όπως ο Δήμος Βέροιας και η Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος, οι οποίοι στήριξαν την πρωτοβουλία.

Η έκδοση, εκτός από την εισαγωγή στο βίο και το έργο του Μ.Χ., περιλαμβάνει σημαντικά κείμενά του για τον Πόντο, «Η Γενοκτονία των Ποντίων, αίτια της εξόδου και της Διασποράς τους», «Θα χτίσουμε μία πόλη», «Η σημασία της 19ης Μαΐου ως ημέρας μνήμης της Ποντιακής γενοκτονίας», «Η γυναίκα στην Ποντιακή Γενοκτονία», «Ούτε Σκύλα ούτε Χάρυβδη - Πολυκεντρική Ανατολία», ενώ στο Παράρτημα έχει συμπεριληφθεί η εισηγητική έκθεση (η οποία γράφτηκε από τον ίδιο) για το νομοσχέδιο για την 19^η Μαΐου που έγινε νόμος του κράτους το 1994 .

Η επιλογή των συγκεκριμένων κειμένων στο βιβλίο έγινε με γνώμονα την αξία των ιδεών του Μ.Χ., και αποτελεί προσπάθεια για να γίνει (και μ' αυτόν τον τρόπο) γνωστό το έργο του, για να (επι)κοινωνηθεί ευρύτερα και ιδιαίτερα στις νέες γενιές ο πρωτοποριακός λόγος του, η σημαντική γραφή του, η συνεχής πράξη του, η ανιδιοτελής πολιτική, κοινωνική και η επιστημονική του προσφορά.

Η έκδοση αυτή όπως και κάθε πρωτοβουλία που αφορά τη μνήμη του και την ανάδειξη του έργου του, σε ένα πλαίσιο σεβασμού και αξιοπρέπειας της μνήμης του και της προσωπικότητάς του, συνοδεύεται με την ευχή να αποτελέσει αρχή και συνέχεια και για ανάλογα έργα στο μέλλον. Έργα, εύχομαι, αντίστοιχα όσων μεγάλων, σπουδαίων και ωραίων μας προσέφερε απλόχερα ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης: Ιδέες, Ανιδιοτέλεια, Παραγωγή, Δημιουργία, Κάλλος, Προσφορά, Επιμονή, Εντιμότητα, Ήθος, Φιλία, Πίστη, Αξιοπρέπεια, Θάρρος, Ανδρεία, Υπομονή, Πολιτική, Αγάπη, Ελληνισμός.

